

Modaalilogiikka, harjoitus 11 (2.12.2015)

Taneli Huuskonen

Muistutus: K -malli $M = \langle W, R, P \rangle$ on *intuitionistinen*, joss R on refleksiivinen ja transitiivinen sekä kaikille $w, w' \in W$ ja $p \in \mathbb{V}$, joille $w \in P(p)$ ja $w R w'$, pätee $w' \in P(p)$.

1. Olkoon $M = \langle W, R, P \rangle$ refleksiivinen ja transitiivinen K -malli, ja olkoon $M' = \langle W, R, P' \rangle$, missä $P'(p) = \{w \in W \mid M, w \models \Box p\}$ kaikilla $p \in \mathbb{V}$. Pidetään tunnettuna, että M' on intuitionistinen. Osoita, että kaikille propositiologiikan kaavoille A ja kaikille $w \in W$ pätee $M', w \Vdash A$ joss $M, w \models A^*$, missä

$$\begin{aligned} p^* &= \Box p, \text{ kun } p \in \mathbb{V}, \\ (A \wedge B)^* &= A^* \wedge B^*, \\ (A \vee B)^* &= A^* \vee B^*, \\ (\neg A)^* &= \Box \neg A^*, \\ (A \rightarrow B)^* &= \Box(A^* \rightarrow B^*). \end{aligned}$$

2. Olkoon $M = \langle W, R, P \rangle$ intuitionistinen K -malli. Osoita, että tällöin kaikille propositiologiikan kaavoille A ja kaikille $w \in W$ pätee $M, w \Vdash A$ joss $M, w \models A^*$.
3. Olkoon A kaava. Osoita, että kaava $B = (A \rightarrow \neg A) \rightarrow \neg A$ on intuitionistisesti validi (siis validi kaikissa intuitionistisissa malleissa).
4. Olkoot A ja B kaavoja. Osoita, että kaava $C = (A \rightarrow \neg B) \rightarrow (B \rightarrow \neg A)$ on intuitionistisesti validi.
5. Osoita, että kaava $A = \neg\neg p_1 \rightarrow p_1$ ei ole intuitionistisesti validi. (Vihje: On olemassa kaksimaailmainen vastaesimerkki.)
6. Onko kaava $(\neg p_1 \rightarrow p_1) \rightarrow p_1$ intuitionistisesti validi?